

15.5.2012

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
PL 31
00023 Valtioneuvosto

minna.kivimäki@lvm.fi
anna.sotaniemi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

LVM:n lausuntopyyntö 2.4.2012 - LVM/2579/03/2011 luonnoksesta hallituksen esitykseksi STCW-yleissopimukseen tehtyjen muutosten hyväksymisestä ja laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain muuttamisesta

Suomen Erikoisalusten Työnantajaliitto ry on vastaanottanut liikenne- ja viestintäministeriön lähettämän lausuntopyynnön ja lausuu asiassa seuraavaa:

Kannatamme ehdotettua STCW yleissopimuksen muutosten hyväksymistä. Hyväksymme myös periaatteessa ehdotukset laivaväen ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain muuttamisesta. Haluamme kuitenkin kiinnittää Ministeriön huomion seuraavassa esittämiimme seikkoihin.

Olemme havainneet, että joissakin hallituksen esityksen säännöksissä ja perusteluissa on epäselvyyttä ja puutteellisuutta. Tämä ilmenee esim. siten, että ehdotetuissa lain muutoksissa on myös kohtia, jotka ei löydy STCW yleissopimuksesta tai joissa ehdotettu säännös ei täysin vastaa vastaavaa kohtaa STCW yleissopimuksessa. Esimerkiksi 11 §:ssä ehdotetaan palautettavaksi tekstiä asetuksesta aluksen miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevyydestä. Tällä ei ole mitään tekemistä STCW:n kanssa ja ehdotettu säännös sisältää merkittävän muutoksen asetuksen aikaisempaan tekstiin, koska nyt ehdotetaan annettavaksi myös työsuojeluviranomaiselle oikeus vaatia miehityksen muuttamista. Vastustamme tällaista ehdotusta, jolle ei ole esitetty mitään perustetta.

Toteamme myös, että esimerkiksi hallituksen esityksen 13 § ei ole sisällöltään täysin sama kuin vastaavaksi ilmoitettu kohta STCW yleissopimuksessa.

Olemme todenneet aiemminkin, että pantaessa voimaan kansainvälisiä yleissopimuksia niiden yhteydessä usein esityksiin sisältyy paljon sellaisia joko teknisiksi sanottuja tai kokonaan muutoin mainitsemattomia ehdotuksia, jotka joko poikkeavat kyseisen yleissopimuksen sisällöstä tai sitten eivät lainkaan perustu yleissopimukseen. Tässä asiassa edellä mainittu 11 §:n säännös ja tekstin palauttaminen vanhasta säännöksestä muodossa, jossa se ei ollut aiemmin, ovat tällaisia piilomuutoksia, joita on vaikea havaita. Tämä perustuu usein siihen, että esityksen teksti antaa tietyssä mielessä harhaanjohtavan kuvan.

Kun tässä asiassa STCW yleissopimus on saatettu voimaan Suomessa ja kun lakiin on kirjoitettu STCW yleissopimuksesta poikkeava teksti, on mahdollista, että tulkintatilanteessa lain ja STCW yleissopimuksen välillä ilmenee ristiriita. Tällaisen tilanteen sattuessa on oltava selvää,

että STCW yleissopimuksen tekstin on mentävä lakiin kirjoitetun tekstin edelle syrjäyttäen sen.

Joissakin kohdissa hallituksen esitystä, esimerkiksi 17 §:ssä, annetaan liikenteen turvallisuusvirastolle mahdollisuus antaa lisäohjeita ja -vaatimuksia. Tällaisia ohjeita annettaessa pitää tarkoin huolehtia, ettei tarkentavia ohjeita ja määräyksiä anneta siten, että noudatettavat määräykset muodostuvat tiukemmiksi kuin, mitä kansainväliset yleissopimukset edellyttävät tai mikä muuten on yleisesti kansainvälisesti noudatettu tulkinta ko. kysymyksessä. Toisin sanoen Suomessa ei tule luoda eikä soveltaa kansainvälisesti voimassa ja sovellettavissa olevista säännöstöistä tiukempia kansallisia säännöksiä tai menettelyjä.

Hallituksen esityksessä saataisi olla myös pieni tekninen virhe. 19 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa sanotaan lisätyn yksi uusi momentti. Vaikuttaisi kuitenkin siltä, että pykälään olisi lisätty kaksi kohtaa.

Edellä olevan perusteella toivomme, että luonnosta tarkennetaan ja korjataan esittämiemme näkökohtien pohjalta.

SUOMEN ERIKOISALUSTEN TYÖNANTAJALIITTO ry

Ilkka Kausniemi
toimeksi saaneena